

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ PROGRAMI UYGULAYAN OKULLARDA SIKÇA SORULAN SORULAR

1- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNDE HANGİ ALANLARDA EĞİTİM VERİLMEKTEDİR. (MTAL den ayrılan/nakil gelen öğrenciler)

- 2021-2022 Eğitim Öğretim yılından itibaren **9.sınıftan kademeli** başlayarak (TTKB 2021-33 kararı ve 31.MEK kararı) 33 alan ve 181 meslek dalında eğitim verilmektedir.(EK-1) Bu alan/dalların hepsinden **9.sınıfa (Mesleki Eğitim + Diploma Programına)** öğrenci kaydı alabilirsiniz. (2021-2022 Eğitim Öğretim yılından itibaren ilk defa 9.sınıftan itibaren MEP dâhil edilen 24 alan altında 81 yeni dal bknz.) (EK-2)
- 10. 11. ve 12. Sınıflarda alan/dal kayıt tablosu olarak **TTKB 2017-132 sayılı kararındaki** MEM HDÇ ile **ÇÖP-27 Alan 118 Dal Ve 23 Bağımsız Dal** tablosu kullanılacak. Alan /dallardaki öğrenciler aynı alan/dalda MTAL öğrencisi olması şartıyla aynı sınıf seviyesindeki denklikleri yapılarak aynı sınıf alan/daldan başlatılabilir. (EK-3)
- 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılından itibaren TTKB 2019-18 sayılı kararı ile kademeli 9.sınıftan itibaren MESEM örgün Eğitim Statüsü kazanarak Diploma Fark dersleri verilerek Lise Diploması olması amaçlanmıştır. **Suan 10. Ve 11. Sınıf seviyesindeki** öğrenciler bu kapsamdadır. **TTKB 2017-132 sayılı kararındaki** MEM HDÇ ile **ÇÖP-27 Alan 118 Dal Ve 23 Bağımsız Dal** tablosuna bakılarak MTAL den aynı alan/dal olmak şartı ile öğrenci ayrıldığı okulunun aynı sınıf seviyesinden kaydı (**Mesleki Eğitim + Diploma Programına**) yapılır.
- 2021-2022 Eğitim Öğretim Yılı 12.sınıf MEP öğrencileri ise (**Mesleki Eğitim + Telafi Programına**) TTKB 2019-18 sayılı kararındaki Diploma Fark dersleri alarak Lise diplomasını almaya hak kazanacaklar. MTAL 12.sınıftan MEP gelen öğrenci **TTKB 2017-132 sayılı kararındaki** MEM HDÇ ile **ÇÖP-27 Alan 118 Dal Ve 23 Bağımsız Dal** tablosuna bakılarak aynı alan/dal öğrencisi ise önce 12.sınıf Mesleki Eğitim Programına sonra denkliği yapılarak 12.sınıf **Eğitim + Telafi Programına kaydı yapılır.**
- **(Soru) Denklik (Sınıf atlatma) işlemi nasıl yapılır.**
(Cevap) **Aşağıdaki açıklamalara dikkat ederek denkliği yapınız.**
 - **Aynı Alan/Dal** > 12'den 12 ye, 11'den 11'e, 10'dan 10a, 9'dan 9'a
 - **Farklı Alan/Dal** >12'den 10 a, 11'den 10'a, 10'dan 10a, 9'dan 9'a Denklik işlemi nasıl yapılır
- **(Soru) Denklik yapılan öğrencinin İME (işletmelerde mesleki eğitim, staj) dersi ne olacak?**
 - (Cevap) Bir üst sınıfa denkliği yapılan öğrencinin **İME dersi notu 0 girilerek yan** taraftan sorumlu seçeneği seçilmelidir. Öğrenci bir sonraki sene bir önceki senenin İME sini yapamayacağı için sorumlu olarak geçer.
Sorumluluk sınavları şu şekilde yapılır
 - 9. Sınıf İME sorumluluğu > Sadece Yazılı sınava tabi tutulur.
 - 10. Sınıf İME sorumluluğu > Sadece Yazılı sınava tabi tutulur.
 - **11. Sınıf İME sorumluluğu > Yazılı ve Beceri sınavına tabi tutulur.**(O.Ö.K.Y 46/1, 58/3 ve 59/2 bknz.)

2- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNE NE ZAMAN KAYIT OLABİLİRİM?

O.Ö.K.Y. 22.maddesinin 9.fıkrası "Mesleki eğitim merkezlerine, 3308 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında bir işletme ile sözleşme imzalayanların kayıtları **yıl boyunca devam eder.** Bunlardan **aralık ayının son iş gününe kadar kayıt yaptıranların eğitimleri mevcut sınıflarında devam eder.** **Ocak ayının ilk iş gününden itibaren kayıt yaptıranlar** ise işletmede mesleki eğitimlerine devam ettirilir, ancak **o ders yılı için yılsonu puanı verilmez.** Bunlar o yıla ait okuma hakkını kullanmamış sayılır ve teorik eğitimleri yeni ders yılı başında başlar. **Ortaöğretim kurumu mezunu olanların kayıtları doğrudan 10 uncu sınıfa yapılır.** En az ortaokulu veya imam hatip ortaokulunu bitirmiş olup **ilgili meslek dalından kalfalık belgesi sahibi olanların kayıtları doğrudan 12 nci sınıfa yapılır.**(TTKB 2020-10 sayılı kararı kapsamında 36 haftalık Telafi Programı)

3- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNE KAYIT OLDUĞUMDA MUTLAKA BİR İŞYERİNDE ÇALIŞMAK ZORUNDA MIYIM?

Bir işyerinde çalışmak zorunludur.

O.Ö.K.Y. 22.maddesinin 9.fıkrası "Mesleki eğitim merkezlerine, 3308 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında bir işletme ile sözleşme imzalayanların kayıtları **yıl boyunca devam eder.**

Ortaöğretim kurumları arasında nakil ve geçişler MADDE 37-(3) Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin nakilleri; alan/dal bulunması ve naklen gidilmek istenilen yerleşim biriminde **bir işletme ile sözleşme imzalamak kaydıyla dönem bitiminden** önceki üç hafta ile e-Mesem sisteminde dönem ve sınıf atlatma süresi hariç olmak üzere zamana bakılmaksızın yapılır

3308 sayılı Kanununun Sözleşme yapılması

Madde 13 – İşyeri sahibi, aday çıracı ve çıracı çalıştırmaya başlamadan önce bunların velisi veya vasisi veya reşit ise kendisi ile yazılı çıraklık sözleşmesi yapmak zorundadır. Çıraklık sözleşmesi; çıracın sözleşme süresi içinde reşit olması halinde, çıracın rızasıyla, işyeri sahibinin değişmesi halinde yeni işyeri sahibi aynı mesleği sürdürüyorsa ve rızasıyla devam eder, aynı mesleği sürdürmüyorsa sözleşme feshedilir. Fesih halinde çıracın önceki çalışmaları geçerli olup; yeni yapacağı çıraklık sözleşmesi ile çıraklık statüsünü devam ettirerek çıraklık süresini ve eğitimini tamamlar.

4- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNİ BİTİRDİĞİMDE HANGİ BELGELERİ ALABİLİRİM?

Lise 11. Sınıf sonunda Kalfalık, Lise 12. Sınıf sonunda Ustalık belgesi ve Meslek Lisesi diploması alabilirsiniz.

Kalfalık, ustalık ve usta öğreticilik belgesi düzenlenmesi MADDE 70/A – (1) Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinden **11 inci sınıfın sonunda yapılan kalfalık sınavlarında başarılı** olan ve başarısız dersi bulunmayanlara Kalfalık Belgesi, kalfalardan programlarında öngörülen **teorik ve pratik eğitim süresi sonunda yapılan ustalık sınavlarında başarılı** olanlara Ustalık Belgesi düzenlenir.

Öğretim programları

MADDE 10- (4) Mesleki eğitim merkezlerinde kalfalık ve ustalık programları uygulanır, teorik ve pratik eğitim birbirini tamamlayacak şekilde planlanır ve yürütülür. Bu merkezlerde verilen **temel derslere ek olarak isteyen öğrencilere diplomaya götüren fark dersleri verilir.**

Diploma düzenlenmesi

MADDE 69- (1) ... Mesleki eğitim merkezi öğrencileri diploma alabilmek için ustalık belgesini almaya hak kazanmış olmanın yanında Bakanlıkça belirlenecek fark derslerini mesleki eğitim merkezlerinde düzenlenecek yüz yüze eğitim programları veya açık ortaöğretim kurumları yoluyla başarmak zorundadır. Bunların diplomaları fark derslerini tamamladıkları kurum tarafından ilgili mevzuatına göre düzenlenir.

5- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNE OCAK AYINDA KAYIT OLAN ÖĞRENCİLER OKULDA TEORİK EĞİTİM ALMADIKLARI İÇİN NORM HESABINA DÂHİL EDİLİR Mİ?

Evet, dâhil edilir. Bu öğrencilerin koordinatörlük saatleri dikkate alınarak öğretmenlere görev verilir.

O.Ö.K.Y. 22.maddesinin 9.fıkrası “Mesleki eğitim merkezlerine, 3308 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında bir işletme ile sözleşme imzalayanların kayıtları **yıl boyunca devam eder.** Bunlardan **aralık ayının son iş gününe kadar kayıt yaptıranların eğitimleri mevcut sınıflarında devam eder. Ocak ayının ilk iş gününden itibaren kayıt yaptıranlar** ise işletmede **mesleki eğitimlerine devam ettirilir,** ancak **o ders yılı için yılsonu puanı verilmez.**

Norm kadro belirlenmesinde dikkate alınacak hususlar

MADDE 22- (2) Çıraklık eğitimi uygulanan yaygın eğitim kurumlarında işletmelerde meslek eğitimi ders yükü hesaplanırken, 10'dan fazla grup oluşturmamak üzere meslek alanında bulunan kayıtlı toplam çırak sayısı; a) 12-41 çırağa kadar 1, b) 41-81 çırağa kadar 2, ... olacak şekilde gruplandırılır.

6- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNE ARA SINIFLARDAN NAKİL NASIL YAPILIR?

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 9, 10, 11 ve 12. sınıfından Mesleki Eğitim Merkezine nakil yapılabilmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken öğrenci meslek lisesinden mesleki eğitim merkezine geçerken, kendi dalına geçiş yaparsa aynı sınıf seviyesinden, farklı bir alan veya dalı seçerse 10.sınıf seviyesinden öğrenimine devam eder.

1-Örneğin, öğrenci meslek lisesinde **11.sınıf yiyecek içecek hizmetleri alanı aşçılık dalında okurken,** mesleki eğitim

Merkezine geçiş yapmak isterse aşçılık dalını seçerse **yine 11. Sınıftan öğrenimine devam edecektir.** Öğrenci Güzellik ve saç bakım hizmetleri alanı kadın kuaförlüğü dalını seçecekse, mesleki eğitim merkezine 10.sınıftan başlayacaktır.

2-Örneğin; MTAL Ulaştırma Alanı Lojistik Dalı 11.sınıf Öğrencisi MEM 11.sınıf Ulaştırma Alanı Lojistik dalına geçemeyecek. 31.MEK kararı gereği 2021-2022 yılı 9.sınıftan itibaren kademeli geçiş olduğu için bu alan/dal 2017-132 sayılı kararda olmadığından **11.sınıf değil öğrenci 9.sınıfa kaydı yapılacaktır.**

1.SORUDAKİ DETAYLI AÇIKLAMAYI OKUYARAK İŞLEM YAPINIZ ↑↑↑↑

Ortaöğretim kurumları arasında nakil ve geçişler MADDE 37-(3) ...Mesleki eğitim merkezlerinde 9 uncu sınıfın sonuna kadar alan, 10 uncu sınıfın sonuna kadar aynı alan içinde dal değişikliği yapılabilir. Mesleki eğitim merkezlerine, okul türüne bakılmaksızın her sınıf seviyesinde nakil ve geçiş yapılabilir. Ancak bunlardan daha önce mesleki ve teknik eğitim almamış olanlar ile farklı bir alanda mesleki eğitim almak isteyenlerin alan seçimi için 10 uncu sınıfın ikinci döneminin başlangıcına kadar nakil ve geçiş yapmış olması gerekir. Daha önce mesleki eğitim almamış olup ikinci dönemin başlangıcından sonra nakil ve geçiş yapmak isteyenlerin mesleki eğitime hazırlık amacıyla yalnız işletmede mesleki eğitim almak üzere kayıtları yapılır, ancak ilgili ders yılı itibarıyla bunlara yılsonu puanı verilmez. **Mesleki eğitim merkezlerine, diğer okul türlerinin 11 inci ve 12 nci sınıflarından nakil gelmek isteyenlerin 10 uncu sınıfa nakilleri kabul edilir. ↓↓↓**

7. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNE ARA SINIFLARDA NAKİLLERDE ÖNCEKİ YILLARIN DERS DENKLİKLERİ NASIL YAPILACAKTIR?

10, 11 ve 12 sınıflarda nakil olan öğrenciler önceki okullarında sorumlu olduğu dersler varsa, sadece mesleki eğitim merkezinde var olan derslerden sorumlulukları devam edecek, mesleki eğitim merkezinde olmayan derslerden sorumlulukları kalmayacaktır.

Örneğin öğrenci 10. Sınıfa nakil gelmiş olsun. Bu öğrencinin önceki okulundan 9. Sınıftan sorumlu olduğu dersler varsa, bu derslerden sadece matematik, din kültürü ve ahlak bilgisi, Türk Dili ve Edebiyatı ve Tarih derslerinin sorumlulukları devam eder, mesleki eğitim merkezinde olmayan derslerdeki sorumlulukları ortadan kalkar.

Bu öğrenci aynı zamanda Mesleki eğitim merkezi çerçeve programında olan ancak geldiği programın çerçeve programında olmayan derslerden de sorumlu olur.

9. Sınıfta bu ders İşletmelerde Beceri Eğitimidir. (meslek lisesinden nakil gelenler için) Anadolu lisesinden veya İmam Hatip Lisesinden Mesleki Eğitim Merkezine nakil gelen öğrenci ise 9. Sınıfta hem işletmelerde beceri eğitimi hem de (sadece 2021/2022 öğretim yılı için) mesleki gelişim dersinden sorumlu olur.

2022/2023 öğretim yılında ise 9. Sınıftan mesleki gelişim dersi çıkarıldığı için bu dersin yerine gelen alan/dal dersten sorumlu olur. Burada bir de öğrenci önceki okulunda **10. Sınıfa ortalama ile doğrudan geçmişse, mesleki eğitim merkezine nakil olduğunda alttaki tüm derslerinden (zayıf olan dersler dâhil) geçmiş kabul edilir.**

Nakil ve geçişlerde muafiyet ve sorumluluk

MADDE 42- (1) Nakil isteği kabul edilen öğrencilerin önceki okulunda görmüş olduğu dersler, yeni okulun dersleriyle sınıf seviyesinde karşılaştırılır. Sınıf seviyesinde toplam ders saatinde ve zorunlu derslerde (ortak/meslek/alan/dal dersleri) eksiklik ya da başarısızlık bulunması halinde;

a) Sınıf veya sınıflar bazında eksik olan ders saatleri, yeni okulun haftalık ders saati toplamı esas alınarak, **öğrenciler yeni okulunda seçtiği derslerden sorumlu tutulur ve bu derslerden sorumluluk sınav döneminde sınava alınırlar.** Öğrenci yeni okulunun haftalık ders çizelgesinde yer almayan **önceki okuluna ait sorumlu olduğu derslerden ise muaf tutulur.**

b) Öğrenciler görmediği derslerle gördüğü hâlde haftalık ders saati sayısındaki eksikliğin bir saatten fazla olduğu zorunlu (ortak/alan/dal dersleri) derslerden sorumlu tutulur ve bu derslerden sorumluluk sınav dönemlerinde sınava alınırlar. Ancak önceki okulun seçmeli dersleri arasında bulunan derslerin, yeni okulun zorunlu (ortak/alan/dal dersleri) dersleriyle ilişkilendirilmesi halinde öğrenciler bu derslerden sorumlu tutulmazlar.

c) Nakil yapan öğrencilerin yılsonu başarı durumları yeni okulun haftalık ders çizelgesindeki dersler ve ders saatleri dikkate alınarak yeniden hesaplanır. Bunların yeni okulundaki derslerle ilişkilendirilemeyen önceki okulunda başarılı olduğu dersler de yılsonu başarı puanının belirlenmesinde dikkate alınır.

8. ŞU AN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ 9. SINIF ÖĞRENCİSİYİM VE DEVAMSIZLIKTAN SINIFTA KALDIM MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNE GEÇERSEM DEVAMSIZLIK DURUMUM VE ÖĞRENİM HAKKI DURUMUM NE OLACAK?

Öğrenci hangi sınıf seviyesinde olursa olsun meslek lisesinde devamsızlık veya başarısızlıktan sınıfta kalmışsa 31 Aralık tarihine kadar mesleki eğitim merkezine kesin kayıt yaptırdığında **hem devamsızlıkları sıfırlanacak hem de yeniden öğrenim hakkı kazanacaktır.**(2021/2022 öğretim yılına özgü olarak 31 Aralık tarihi yerine birinci dönem sonuna kadar kayıtlı olan öğrenciler de bu haktan yararlanacaktır. Bu konu ile ilgili yazının önümüzdeki günlerde çıkacağı bildirilmiştir.)

Örneğin öğrenci meslek lisesinde aralık ayına kadar devamsızlıktan sınıf tekrarına kalmış, bu öğrenci bir de 2 yıl sınıf tekrarına kalma hakkını kullanmış olsun, Mesleki Eğitim Merkezine kayıt olduğunda hem devamsızlıkları sıfırdan başlayacak hem de sınıf tekrarına hiç kalmamış gibi değerlendirilecektir. (yani yeniden 2 defa sınıf tekrarına kalma hakkı kazanacaktır).

9- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNE GEÇİŞ YAPAN ÖĞRENCİ MESLEK LİSESİ VEYA DİĞER LİSELERE GERİ DÖNÜŞ YAPABİLİR Mİ?

Evet dönebilir. Ancak sadece geçiş yapmadan önceki sınıf seviyesinden dönüş yapılabilir.

(Ortaöğretim Kurumları yönetmeliğinde MEP den MTAL ye geçişler ile ilgili tam izahı ve süresi/takvimi yoktur. Yakın dönemde bu durumlar için yönetmeliğe ek madde düzenlemesi yapılacaktır.)

Örneğin öğrenci 9. Sınıftayken mesleki eğitim merkezine geçiş yapmış ve şu an 10 veya 11. sınıftaysa meslek lisesi veya diğer liselere geçiş yapmak istiyorsa yine 9.sınıftan başlayacaktır. Ya da ilk olarak mesleki eğitim merkezine kayıtlı olan bir öğrenci 9.10,11 veya 12. Sınıftan meslek lisesi veya diğer liselere geçiş yapmak isterse ↓↓(bknz.) yine 9. Sınıftan başlayacaktır. Eğer 10.sınıfta iken nakil geldiyse geri dönüşte yine 10.sınıftan başlayacaktır. **Fakat Örgün ortaöğretim kurumlarına nakil ve geçiş yapabilecek durumda olan, yaş itibarıyla örgün ortaöğretim kurumlarına kayıt şartlarını taşıyan, örgün ortaöğretimde okuma hakkı bulunan ve disiplin yönünden örgün eğitim dışına çıkarma cezası almayan öğrenciler, bu kapsamda değerlendirmeye alınacaktır.** Ayrıca MESEM' de şu an Meslek liseleri ve diğer liselere nakil geçiş menüsü olmadığından geçişler sadece ilçe nakil komisyonu ile gerçekleşecektir. **Öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonu MADDE 23/2/(ğ) Uhdesine verilen diğer kayıt-kabul, nakil ve geçiş işlemlerini yürütür.**

10- MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİNDE AÇILAN MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNDE GÖREVLİ BİR ATÖLYE VE LABORATUVAR ÖĞRETMENİ EN FAZLA NE KADAR KOORDİNATÖRLÜK ÜCRETİ ALABİLİR?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİNİN DERS VE EK DERS SAATLERİNE İLİŞKİN KARAR

İşletmelerde meslek eğitimi MADDE 15- (1) İşletmelerde meslek eğitimi yapılan okul ve kurumlarda görevli yönetici ve öğretmenlerin öğrenci, **çırak ve aday çırakların işyerindeki uygulamalı eğitimini izlemek**, programa uygunluğunu ve sistemin iş yerindeki işlerliğini sağlamak, meslekî rehberlikte bulunmak üzere yaptıkları bu görevler ders görevi sayılır.(2) Bu dersler, ders dağıtım çizelgelerinde "işletmelerde meslek eğitimi" adıyla gösterilir ve işletmelerin okul ve kuruma uzaklığı, **öğrenci, çırak ve aday çırak sayısı gibi kıstaslar esas alınarak** okul ve kurum müdürlüğünce hazırlanacak ve millî eğitim müdürlüğünce onaylanacak programlara göre haftada;

a) Meslekî eğitim merkezlerinde;

- 1) Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde 24 saati,
- 2) Diğer il ve ilçelerde 18 saati,

b) Diğer okul ve kurumlarda;(MTAL, ÇPL vb.)

- 1) Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde 20 saati,
- 2) Diğer il ve ilçelerde 16 saati,

Geçmemek üzere okutabilecekleri azam ders saatleri kapsamında verilir, **denildiğinden büyükşehir belediyesi sınırlarında ise en fazla 20 saat değilse 16 saate kadar koordinatörlük ücreti alabilir.**

11- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE KOORDİNATÖRLÜK İŞLEMLERİ İÇİN YENİ BİR SİCİL NUMARASI ALINMASI GEREKİR Mİ?

Eğer bünyenizde hem Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi hem de Mesleki Eğitim Merkezi Programı varsa 2 sicil numarası alınmasında fayda vardır. Ama alınması zorunlu değildir. İsteyen tek sicil numarası ile de işlemleri yapabilir.

12- MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNDE DEVLET KATKISI İŞLEMLERİ NASIL YAPILIR?

Mesleki Eğitim merkezlerinde 9,10 ve 11. Sınıf öğrencilerinin işletmelerine asgari ücretin %30'u, 12. Sınıfta ise asgari

Ücretin %50'si devlet teşviki olarak yatırılır.

(Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Kanun No. 7346 Kabul Tarihi: 21.12.2021- 3308 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir." ... 25 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılacak ödemeler asgari ücretin net tutarının yüzde otuzundan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12'nci sınıf öğrencilerine yapılacak ödemeler asgari ücretin yüzde ellisinden az olamaz. ...; **mesleki eğitim merkezi programına devam eden öğrencilere ödenebilecek en az ücretin ise tamamı** 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendinin (h) alt bendi için ayrılan tutardan Devlet katkısı olarak ödenir)

Mesleki ve Teknik Anadolu liselerinde ise sadece 12.sınıf öğrencilerinin işletmelerine yirmiden az personel çalıştıran işletmeler için üçte ikisi, yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işletmeler için üçte biri devlet teşviki ödenir. Bu durumda Mesleki Eğitim Merkezi öğrencileri hem işletmelere yük olmayacak hem de 12.sınıf öğrencileri asgari ücretin yarısı kadar ücret alacaklardır.

(Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Kanun No. 7346 Kabul Tarihi: 21.12.2021- 3308 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir." ... 25 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılacak ödemeler asgari ücretin net tutarının yüzde otuzundan, ... **Mesleki eğitim merkezi programı dışındaki** okul ve kurumlarda öğrenim gören öğrencilere ödenebilecek en az ücretin; **yirmiden az personel çalıştıran işletmeler için üçte ikisi**, yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işletmeler için üçte biri; 25.8.1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendinin (h) alt bendi için ayrılan tutardan Devlet katkısı olarak ödenir)

13. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNDE İŞLETMEDE USTA ÖĞRETİCİLİK BELGESİ OLMADAN SÖZLEŞME İMZALANABİLİR Mİ?

Kesinlikle hayır.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun Madde 15 – Aday çırak ve çırak almak için işyerinde usta öğretici bulunması şarttır. Denildiğinden usta öğreticilik Belgesi olmayan işletmelere öğrenci gönderilmez. Burada dikkat edilmesi gereken konu ise usta öğreticilik belgesinde meslek dalı yazmadığı için işletmeden usta öğreticilik belgesi aldığınız kişinin ustalık belgesi, yüksekokul veya fakülte diplomasının birisinin ilgili meslek dalından olması gerekir.

14. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ ÖĞRENCİLERİ İŞ DOSYASI HAZIRLAR MI?

Mesleki Eğitim Merkezinde öğrenciler 9 ve 10.sınıfta iş dosyası hazırlamaz. 11. ve 12. Sınıfta iş dosyası hazırlar.

Beceri sınavı MADDE 46- (1) İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, beceri eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla ders yılının son haftasında beceri sınavına alınırlar. Öğrenciler bu süre içerisinde izinli sayılır. Bu sınav, dersin özelliğine göre komisyonca alınacak karar doğrultusunda uygulamalı ve/veya yazılı olarak yapılır. **Mesleki eğitim merkezi programına kayıtlı 11 inci ve 12 nci sınıf öğrencilerinin beceri sınavı; Bakanlıkça hazırlanan, kalfalık/ustalık beceri sınavı değerlendirme kriterleri doğrultusunda, uygulamalı olarak yapılır ve kamera kaydına alınır.** (5) **Beceri sınav puanı**, iş dosyası ve sınav değerlendirilmesi sonucu takdir edilen puanların toplamıdır. Beceri sınavı 100 puan üzerinden değerlendirilir. Bunun yüzde 80'i sınav, yüzde 20'si de iş dosyasına takdir edilir.

(7) Mesleki eğitim merkezine devam eden öğrenciler, 11 inci sınıftan itibaren her ders yılı sonunda **yılsonu beceri sınavına alınır.** 11 inci sınıfın sonunda girilen beceri sınavı kalfalık, 12 nci sınıfın sonunda girilen beceri sınavı ustalık sınavı olarak uygulanır. Kalfalık ve ustalık sınavları il istihdam ve mesleki eğitim kurulunun uygun görüşü alınarak ilgili meslek odasının koordinesinde yapılabilir. Sınava girecek öğrenci sayısının fazla olduğu alan/dallarda; alanın özelliğine bağlı olarak zümre toplantısında alınacak karara göre birden fazla komisyon kurulabilir.

İş dosyası tutma MADDE 124- (1) İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere; öğretim programlarına uygun olarak yapacakları temrin, iş, proje, deney ve hizmetlerle ilgili resimleri, projeleri ve değerlendirme çizelgelerini kapsayan mesleki eğitimle ilgili bir iş dosyası tutturulur. **Mesleki eğitim merkezi öğrencileri 11 inci sınıftan itibaren iş dosyası tutar.**

15. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNDE ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIK SÜRESİ NE KADARDIR?

Devam-devamsızlık ve ilişik kesme MADDE 36 / (5) Devamsızlık süresi özürsüz 10 günü, toplamda 30 günü aşan öğrenciler, ders puanları ne olursa olsun başarısız sayılır ve durumları yazılı olarak velilerine bildirilir ... Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin **teorik derslere özürsüz** ve özürsüz devamsızlık süresi ders yılı içinde **devam etmesi gereken sürenin altıda birinden, işletmede mesleki eğitimde ise** 3308 sayılı Kanun hükümlerine göre kullanabileceği **ücretli ve ücretsiz izin toplamından fazla olamaz.** Bu fıkra kapsamında toplam **devamsızlık süresinin 60 güne çıkabildiği** durumlarda teorik derslere devamsızlık süresi **teorik ders süresinin üçte birini geçemez.** Devamsızlık süresini aşan öğrencilerin sözleşmeleri fesih edilerek sigorta çıkışları yapılır ve durumları yazılı olarak yasal temsilcisine ve işletmeye, 18 yaşından büyükler için kendisine de bildirilir. Devamsızlık nedeniyle başarısız sayılan ve öğrenim hakkı bulunan öğrenciler derslere devam edemez ve bir sonraki eğitim ve öğretim yılının başından itibaren bir işletme ile sözleşme imzalamak şartıyla okula devam ettirilir. Mesleki eğitim merkezinde öğrenim hakkı bulunmayanlardan zorunlu eğitime tabi olanlar ise Açık Öğretim Lisesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi veya Açık Öğretim İmam Hatip Lisesine yönlendirilerek kayıtları yapılır.

(9) **Ara tatil, yarıyıl ve yaz tatili süresince** işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerin 3308 sayılı Kanun kapsamında kullandıkları **ücretli ve ücretsiz izin süreleri devamsızlıktan sayılmaz.** Ancak **özürsüz devamsızlık süresi ücretsiz izin süresinden düşülür.**

3308 sayılı kanunun Madde 26 – Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere işletmelerce her yıl tatil aylarında **bir ay ücretli izin verilir.** Ayrıca mazeretleri kabul edilenlere okul müdürlüğünün görüşü alınarak **bir aya kadar ücretsiz izin de verilebilir**

Mesleki ve teknik eğitimde süreklilik MADDE 134- (1) İşletmelerdeki mesleki eğitim ders yılı başında başlar, ders yılı sonunda biter. **Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin teorik eğitimleri** ders yılı başında başlar ve ders yılı sonunda biter. **İşletmede mesleki eğitimleri ise** ücretli ve ücretsiz izin süreleri dışında öğretim **yılı boyunca devam eder,** 12 nci sınıfın ders yılı bitiminde sona erer. (2) Sözleşmesi devam eden öğrenciler, yaz aylarında da işletmelerdeki eğitimlerine devam ederler. Ancak, bu süre içinde isterlerse **ücretli veya ücretsiz izin haklarını kullanabilirler.**

16. İŞLETMEDEN AYRILAN ÖĞRENCİ NE KADAR ZAMANDA YENİ BİR İŞLETME BULMAK ZORUNDADIR?

İşletmede mesleki eğitimde sözleşme MADDE 143- (1)... Mesleki eğitim merkezine **ilk defa yerleştirilen öğrencilerin** sözleşme imzalama sürecinin ders yılının başlamasını takip eden **en geç iki ay içerisinde tamamlanması** gerekir. Sözleşmede reşit ise öğrencinin, reşit değil ise yasal temsilcisinin imzası da bulunur. (3) Öğretim yılı sonunda öğrencinin veya işletmenin durumunda değişiklik olduğunda sözleşme uzatılır veya karşılıklı olarak feshedilir. 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan hâllerle öğrencinin okula veya işletmeye devamsızlığı nedeniyle başarısızlığının söz konusu olması, sağlık durumunun işletmedeki eğitimden olumsuz etkilenmesi gibi nedenler dışında öğrencilerin sözleşmesi okul veya işletmece tek taraflı olarak feshedilemez. Feshi gerektiren bir durum ortaya çıktığında taraflar arasında işbirliği yapılarak sözleşmenin feshi yoluna gidilir.

(5) Öğrencilerin sözleşmelerinin bir örneği ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilir, bir örneği de okuldaki dosyasında saklanır.

(6) **Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin işyeri değişikliği** talebi hâlinde, iki hafta içerisinde yeni bir iş yeri ile sözleşme imzalaması gerekir. Zorunlu hâllerde bu süre **ücretsiz izin** süresini geçemez **(30 günü)**. Bu süre içerisinde de bir işyeri ile sözleşme imzalayamayanlar **devamsızlıktan sınıf tekrarına kalmış sayılır**.

Kayıt işlemleri MADDE 22- (2) (...)... ile **iki ay içerisinde** bir işletme ile **sözleşme imzalayamayan mesleki eğitim merkezi öğrencileri** bu okullara kayıt haklarını kaybederler. Ancak mesleki eğitim merkezine yerleştirilmiş olmasına rağmen bir işletme ile sözleşme imzalamamış öğrencilerin **teorik eğitimine en fazla iki ay devamları sağlanır**. İşletme ile sözleşmenin imzalanmasıyla kayıt işlemi tamamlanır ve sigortalı işe giriş bildirgesi düzenlenir.

17. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ İÇİN HANGİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ UYGULANIR.

Mesleki eğitim merkezi Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu mevzuat hükümlerine tabidir.

18. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNDE ÖĞRENCİLER İŞLETMELERDE MESLEK EĞİTİMİNE 12 AY BOYUNCA DEVAM EDER Mİ?

Evet. Ancak öğrenciler isterlerse 1 ay ücretli, 1 ayda ücretsiz izin kullanabilirler.

3308 sayılı kanunun Madde 26 – Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere işletmelerce her yıl tatil aylarında **bir ay ücretli izin verilir**. Ayrıca mazeretleri kabul edilenlere okul müdürlüğünün görüşü alınarak **bir aya kadar ücretsiz izin de verilebilir**

Mesleki ve teknik eğitimde süreklilik MADDE 134- (1) İşletmelerdeki mesleki eğitim ders yılı başında başlar, ders yılı sonunda biter. **..Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin teorik eğitimleri** ders yılı başında başlar ve ders yılı sonunda biter. **İşletmede mesleki eğitimleri ise** ücretli ve ücretsiz izin süreleri dışında öğretim **yılı boyunca devam eder**, 12 nci sınıfın ders yılı bitiminde sona erer. (2) Sözleşmesi devam eden öğrenciler, yaz aylarında da işletmelerdeki eğitimlerine devam ederler. Ancak, bu süre içinde isterlerse **ücretli veya ücretsiz izin haklarını kullanabilirler**.

19. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNDE DİPLOMA FARK DERSLERİ UZAKTAN EĞİTİM YOLUYLA YAPILABİLİR Mİ?

MEB MTEGM 22.09.2021 tarihli ve 32696333 sayılı yazısı gereği **sadece Diploma fark dersleri (EK-5 bknz.)** EBA ve diğer çevrimiçi platformlar yardımıyla Canlı ders olarak yapılabilir. **(EK -4 bknz.)**

20. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNE KAYIT OLMADA YAŞ SINIRI VAR MIDIR?

Hayır. Mesleki Eğitim Merkezine en az ortaokul mezunu olan herkes kayıt olabilir. Evli olanlarda Mesleki Eğitim Merkezine kayıt edilebilir.

3308 SAYILI KANUN; Mesleki eğitim merkezi programına çıraklık kayıt şartları Madde 10 –Mesleki eğitim merkezi programına çırak öğrenci olarak kayıt olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

- En az ortaokul veya imam-hatip ortaokulu mezunu olmak.
- Bünyesi ve sağlık durumu gireceği mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olmak.

Tehlikeli ve çok tehlikeli işler veya özellik arz eden mesleklere alınacak çırakların öğrenim ve yaş durumu, ilgili kuruluşların görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir

21. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE ÖĞRENCİLER ALAN VE DAL DEĞİŞİKLİĞİ YAPILIR MI?

Mesleki eğitim merkezlerinde 9 uncu sınıfın sonuna kadar alan, 10 uncu sınıfın sonuna kadar aynı alan içinde dal değişikliği yapılabilir. Mesleki eğitim merkezlerine, okul türüne bakılmaksızın her sınıf seviyesinde nakil ve geçiş yapılabilir.

Ancak bunlardan daha önce mesleki ve teknik eğitim almamış olanlar ile farklı bir alanda mesleki eğitim almak isteyenlerin alan seçimi için 10 uncu sınıfın ikinci döneminin başlangıcına kadar nakil ve geçiş yapmış olması gerekir

Daha önce mesleki eğitim almamış olup ikinci dönemin başlangıcından sonra nakil ve geçiş yapmak isteyenlerin mesleki eğitime hazırlık amacıyla yalnız işletmede mesleki eğitim almak üzere kayıtları yapılır, ancak ilgili ders yılı itibarıyla bunlara yılsonu puanı verilmez.

22. 11 VE 12. SINIFIN SONUNDA KALFALIK VE USTALIK BECERİ SINAVLARI NASIL YAPILIR?

Beceri sınavı MADDE 46- (1) İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, beceri eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla ders yılının son haftasında beceri sınavına alınırlar. Öğrenciler bu süre içerisinde izinli sayılır. Bu sınav, dersin özelliğine göre komisyonca alınacak karar doğrultusunda uygulamalı ve/veya yazılı olarak yapılır. **Mesleki eğitim merkezi programına kayıtlı** 11 inci ve 12 nci sınıf öğrencilerinin beceri sınavı; Bakanlıkça hazırlanan, kalfalık/ustalık beceri sınavı değerlendirme kriterleri doğrultusunda, **uygulamalı olarak yapılır ve kamera kaydına alınır.** (5) **Beceri sınav puanı**, iş dosyası ve sınav değerlendirilmesi sonucu takdir edilen puanların toplamıdır. Beceri sınavı 100 puan üzerinden değerlendirilir. Bunun yüzde 80'i sınav, yüzde 20'si de iş dosyasına takdir edilir.

(7) Mesleki eğitim merkezine devam eden öğrenciler, **11 inci** sınıftan itibaren her ders yılı sonunda **yılsonu beceri sınavına alınır.** 11inci sınıfın sonunda girilen beceri sınavı kalfalık, 12 nci sınıfın sonunda girilen beceri sınavı ustalık sınavı olarak uygulanır. Kalfalık ve ustalık sınavları il istihdam ve mesleki eğitim kurulunun uygun görüşü alınarak ilgili meslek odasının koordinesinde yapılabilir. Sınava girecek öğrenci sayısının fazla olduğu alan/dallarda; alanın özelliğine bağlı olarak zümre toplantısında alınacak karara göre birden fazla komisyon kurulabilir.

23. MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİNDE SINIF TEKRARINA KALMA VAR MI?

Sınıf tekrarı ve öğrenim hakkı MADDE 59-1/ ç) Mesleki eğitim merkezi programlarına kayıtlı öğrencilerden; doğrudan veya sorumlu olarak sınıf geçemeyenler ile devamsızlık nedeniyle başarısız sayılanlar sınıf tekrar ederler. **Sınıf tekrarı aynı alan/dal için en fazla iki defa yapılır.** Aynı alanda/dalda ikinci defa sınıf tekrarı durumuna düşen öğrenciler, ders yılı sonunda **farklı bir alandan/daldan tekrar kayıt yaptırabilirler.** Mesleki eğitim merkezinde okuma hakkı bulunmayan öğrencilerin ders yılı sonunda okulla ilişkisi kesilerek Açık Öğretim Lisesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi veya Açık Öğretim İmam Hatip Lisesine yönlendirilerek kayıtları yapılır. Kayıt yaptırmak istemeyen öğrencilerin kayıtlarının Açık Öğretim Lisesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi veya Açık Öğretim İmam Hatip Lisesine yapılması sağlanır. (2) Kalfalık sınavında başarılı olamayan mesleki eğitim merkezi öğrencilerinden 58 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yeniden girdikleri kalfalık sınavında da başarılı olamayanlar, 11 inci sınıfın işletmede mesleki eğitimini tekrar eder.

24. 11.SINIFTA KALFALIK BECERİ SINAVINDA BAŞARILI OLAMAYANLARIN DURUMU NE OLUR?

Öğrenci kalfalık beceri sınavında başarısız olursa, birinci dönemin ilk haftasındaki sorumluluk sınavına girer başarılı olursa 12.sınıfa geçer. Başarısız olursa 11. Sınıfın işletmelerde meslek eğitimini tekrar eder.